

مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟

(۱) عشق در معشوق فانی گشتن است / مردن او را زندگانی گشتن است

(۲) حال دل سوخته‌ی عشق کسی می‌داند / که به دل داغ تو را در عوض مرهم زد

(۳) حال ما راهروان آبله پا می‌داند / که نفس سوخته در ریگ روان افتاده است

(۴) غم دل با تو نگویم که تو در راحت نفس / نشناسی که جگر سوختگان در المند

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم «در نیابد حال پخته هیچ خام» در هر سه گزینه ۲، ۳ و ۴ مشهود است.

مفهوم نوشته شده در مقابل کدام بیت، درست است؟

(۱) بد ز بدگوهران پدید آید / هرکسی آن کند کزو شاید (تأثیر هم‌نشین)

(۲) نه دهانی است که در وهم سخندان آید / مگر اندر سخن آیی و بدانند که لب است (ارزش خاموشی)

(۳) عشق برداشت ز کوچک دلی از خاک مرا / ورنه ویرانه‌ی من قابل تعمیر نبود (آفرینش انسان از عشق)

(۴) فلک چو دید سرم را اسیر چنبر عشق / ببست گردن صبرم به ریسمان فراق (ناشکیبایی)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم ابیات عبارت‌اند از:

گزینه‌ی ۱: هرکس کاری را انجام می‌دهد که در نهاد و سرشت اوست.

گزینه‌ی ۲: بیان زیبایی دهان معشوق

گزینه‌ی ۳: ارزش‌بخشی عشق

کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

«باز آ که در هوایت خاموشی جنونم / فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران»

(۱) فریاد کز غم تو فریادرس ندارم / با که نفس برآرم چون هم‌نفس ندارم

(۲) کوه از سیل سرشکم در صدا آید، بدی / گریه‌ی من سنگ را در ناله‌ی زار آورد

(۳) اگر این داغ جگرسوز که بر جان من است / بر دل کوه نهی سنگ به آواز آید

(۴) سنگ را در ناله می‌آرد وداع دوستان / بیستون فریادها در ماتم فرهاد کرد

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در هر دو بیت می‌گوید که در غم هجران دوست و معشوق، حتی سنگ نیز به ناله و فریاد می‌آید.

مفهوم عبارت زیر، با کدام بیت قرابت دارد؟

«از بیم عقرب جرّاره‌ی دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشپیه‌ی حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»

۱) یوسفانم بسته‌ی چاه زمینند ار نه من / چم‌شبه‌های خون ز رگ‌های زمین بگشودمی

۲) گر چاه گند که من در آن چاه افتم / آن چاه کننده را همان چاه پس است

۳) در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنج / آه کز چاه برون آمد و در دام افتاد

۴) ای که تو از ظلم چاهمی می‌کنی / از برای خویش دامی می‌تنی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی عبارت سوال و گزینه‌ی ۳، از چاه درآمدن و به چاله افتادن است.

با توجه به ضرب‌المثل «از ماست که بر ماست» مفهوم کدام بیت، متفاوت با سایر ابیات است؟

(۱) دام تزویری که گسترديم بهر صيد خلق / کرد ما را پایبند و خود شدیم آخر شکار

(۲) دود آهی است بنایی که تو می‌سازی / چاه راهی است کتابی که تو می‌خوانی

(۳) کشت دروغ بار حقیقت نمی‌دهد / این خشک رود چشمه‌ی حیوان نمی‌شود

(۴) ز تخم تلخ نخوده است کس بر شیرین / ز شاخ بید نچیده است هیچ کس بادام

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ می‌گویید که نتیجه ناراستی و حيله، ناراستی و حيله خواهد بود.

مفهوم کلی رباعی زیر، با کدام بیت قرابت دارد؟

«رازی که خطرکنندگان می‌دانند / در بازی خون برندگان می‌دانند

با بال شکسته پر گشودن هنر است / این را همه‌ی پرندگان می‌دانند»

(۱) گر خون تو ریخت خصم بد گوهر تو / شد خون تو سرخ‌روی محشر تو

(۲) اگر جنازه‌ی سعدی به کوی دوست درآرند / زهی حیات نکونام و مردنی به شهادت

(۳) ای دل به راه دوست اگر سر نهاده‌ای / از جا مرو که شرط طلب استقامت است

(۴) سر به پیش انداختن در زندگانی خوش‌نماست / زیر شمشیر شهادت گردن‌افرازی خوش است

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی رباعی در مصراع سوم آمده است که مقاومت جانبازان را با وجود نقص عضو

می‌ستاید که همه شهیدان نیز از این امر آگاه هستند. از گزینه ۳ نیز چنین مفهومی استنباط می‌شود.

البته بی‌ربط بودن گزینه ۴ تأمل برانگیز است.

(گزینه‌ی ۳ و ۴ هر دو می‌تواند صحیح باشد.)

مفهوم کلی کدام بیت، متفاوت با سایر ابیات است؟

۱) منتظر گشتند زخم قهر را / قهر آمد نیست کرد آن شهر را

۲) منتظری تا روزگار چه خیزد / عقل بخندد جز انتظار چه خیزد

۳) منتظرِ راحت، نتوان نشست / کان به چنین عمر نیاید به دست

۴) بر بروی همدمی که بیابم یگانه رنگ / عمرم در آرزو شد و در انتظار هم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱، بر اثر انتظار، قطر ظاهر شده و موجب نابودی شهر شده است اما در

گزینه‌های دیگر، انتظار بیهوده بوده و هیچ ثمری نداشته است.

در همه‌ی ابیات، شاعر تواضع و فروتنی را امری پسندیده می‌داند، به جز:

(۱) تواضع مرد را دارد گرامی / ز کبر آید بدی در نیک‌نامی

(۲) تواضع بود با بزرگان ادب / بود با فرومایگان مسکنت

(۳) اگر زیردستی بیفتد رواست / زبردست افتاده مرد خداست

(۴) نیامیزند با هم مردمان از نخوت دولت / پس از افتادگی از هم جدایی نیست یاران را

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ شاعر تواضع و فروتنی را امری پسندیده می‌داند اما در گزینه‌ی ۴،

افتادگی متضاد «دولت» و به معنای «احتیاج و نکبت» است.

مفهوم بیت زیر از همه ابیات دریافت می‌شود ، به جز:

«گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشقِ حرم باشد سهل است بیابان‌ها»

(۱) چنان به عدل تو مشتاق بود دولت و ملک / که تشنگان به فرات و پیادگان به حرم

(۲) گر بود شوق حرم بعد منازل سهل است / هجر در راه حقیقت نکند منع وصال

(۳) به بوی آن که شبی در حرم بیاسایند / هزار بادیه سهل است اگر بپیمایند

(۴) ای بادیه‌ی هجران تا عشق حرم باشد / عشاق نیندیشند از خار مغیلاتت

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت سوال آمده است که برای رسیدن به مقصود و معشوق، باید سختی‌ها را تحمل کرد

که از گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ نیز همین مفهوم دریافت می‌شود.

«ان» در کدام مصراع‌ها به ترتیب: نشانه‌ی جمع، صفت فاعلی، نشانه‌ی نسبت است؟

الف) کجا افتاد آن مجنون در این دوران نمی‌دانم

ب) چه می‌خواهد از این مسکین سرگردان نمی‌دانم

ج) به‌جز تو در همه گیتی دگر جانان نمی‌دانم

د) در این حدیقه هنوز از سیاه‌کارانم

۱) الف، ب، د

۲) الف، د، ج

۳) د، الف، ب

۴) د، ب، ج

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم «ان»‌ها عبارت‌اند از:

بیت «د»: سیاه‌کاران: نشانه جمع / بیت «ب»: سرگردان: نشانه صفت فاعلی / بیت «ج»: نشانه نسبت

با توجه به بیت «دلدار که گفتا به توام دل نگران است / گو می‌رسم اینک به سلامت نگران باش» کدام مورد کاملاً درست است؟

- (۱) بیت فاقد مفعول است.
- (۲) در بیت، چهار نهاد وجود دارد.
- (۳) دو جمله‌ی اسنادی در بیت وجود دارد.
- (۴) دو واژه‌ی مرکب در بیت وجود دارد.
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دل نگران است و نگران باش، دو جمله اسنادی هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه‌ی ۱: بعد از «گفتا» مفعول جمله است.
- گزینه‌ی ۲: در بیت پنج نهاد وجود دارد.
- گزینه‌ی ۴: در بیت یک واژه مرکب وجود دارد. (دلدار)

تعداد مسند در کدام ابیات، یکسان است؟

- الف) در عالم زیبایی تو خواجه‌ی معروفی / در گوشه‌ی تنهایی من بنده‌ی گمنامم
ب) ساقی از این مقام شد صبح نشاط، شام شد / خواب خوشم حرام شد باده‌ی خوش‌گوار هم
ج) در سرم هست که خاک کف پای تو شوم / من بر اینم مگرم بخت موافق نشود
د) با وجود تو نمانده است امیدی ما را / که رخ خوب تو دیباچه‌ی هر امید است
- ۱) الف، د ۲) الف، ج ۳) ب، ج ۴) ب، د

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- ب) ساقی از این مقام شد (شد به معنای رفتن و برکنار شدن، فعل ناگذر است) / صبح نشاط شام شد، خواب خوشم حرام شد و باده خوش‌گوار هم [حرام شد] فعل‌های اسنادی هستند.
- ج) در سرم هست (به معنای وجود داشتن، فعل ناگذر است) / شوم و بر اینم و نشود، فعل‌های اسنادی هستند.
- در بیت «الف» دو مسند و در بیت «د» یک مسند وجود دارد.

در همه‌ی مصراع‌ها «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است ، به‌جز :

(۱) درون فروماندگان شاد کن

(۲) خداوند زر بر کند چشم دیو

(۳) گرم خوانده‌ام سیرت سروران

(۴) مژگان تو دل را هدف تیر ستم ساخت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ۲، بر اساس الگوی «نهاد + مفعول + فعل» است.

در متن زیر چند «ترکیب وصفی و چند وابسته‌ی پیشین» به ترتیب، به کار رفته است؟

«این معلم شریف باسواد، سفارش کرده بود که اگر سر قبر ویکتور هوگو رفتم، از جانب او فاتحه‌ای برای این

نویسنده‌ی بزرگ بخوانم. این نامه مرا به فکر انداخت. متوجه شدم که قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است.»

(۱) شش، پنج (۲) هفت، چهار (۳) هفت، پنج (۴) هشت، پنج

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ترکیب‌های وصفی: ۱- این معلم ۲- معلم شریف ۳- معلم باسواد ۴- این نویسنده ۵- نویسنده بزرگ ۶- این نامه ۷- این نویسنده ۸- چه حد

وابسته‌های پیشین: ۱- این معلم ۲- این نویسنده ۳- این نامه ۴- این نویسنده ۵- چه حد

ترتیب آرایه‌های «جناس، تشخیص، مجاز، تضاد» در کدام ابیات است؟

(الف) پیش رفتار تو پا برنگرفت از خجلت / سرو سرکش که به ناز از قد و قامت برخاست

(ب) ای نسیم کوی معشوق این چه باد خرم است / تا کجا بودی که جانم تازه می‌گردد به بوی

(ج) پی دیدن خرامش سر کوچه‌ها ستادم / پی جلوه‌ی جمالش در خانه‌ها نشستم

(د) چگونه از خط حکم تو سر برگردانم / که من مطیعم و حکم تو پیش بنده مطاع

(۱) الف، ب، د، ج (۲) ب، الف، ج، د (۳) ب، الف، د، ج (۴) د، ب، ج، الف

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بیت «ب»: جناس: کوی و بوی / تشخیص: نازیدن سرو به قد و قامت و شرمساری او

بیت «د»: خط حکم مجازاً متن و نوشته حکم، سر نیز در معنای انصراف به کار رفته است.

بیت «ج»: تضاد: ستادم (ایستادم) و (نشستم)

آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات تماماً درست است ، به جز:

۱) لاله دل در دم جان بخش سحر می‌بندد / غنچه جان پیشکش باد صبا می‌آرد (استعاره، اسلوب معادله)

۲) از آن دلبستگی دارد دل ما با سر زلفش / که هر تاری ز گیسویش رگی با جان ما دارد (حسن تعلیل، مراعات نظیر)

۳) به روز حشر چو بوی تو بشنود خواجه / ز خاک مسست برون افتد و کفن بدرد (حسن آمیزی، مجاز)

۴) چنان کاندر پریشانی سرافرازی کند زلفش / توانایی چشم ساحرش در ناتوانی بود (تناقض، استعاره)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «دل بستن لاله» و «جان پیشکش آوردن غنچه»: تشخیص و استعاره / بیت فاقد اسلوب معادله است.

گزینه‌ی ۲: حسن تعلیل: آوردن دلیل غیرواقعی برای دلبستگی داشتن دل با سر زلف معشوق / مراعات نظیر: زلف، تار، گیسو

گزینه‌ی ۳: حسن آمیزی: شنیدن بو / مجاز: «خاک» مجاز از گور

گزینه‌ی ۴: تناقض (پارادوکس): توانایی داشتن از ناتوانی / تشخیص و استعاره: سرافرازی کردن زلف

آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی / که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم»

(۱) تشبیه، مجاز، تلمیح، تضاد

(۳) کنایه، تشبیه، حس آمیزی، مجاز

(۲) ایهام، تشبیه، جناس، کنایه

(۴) مجاز، ایهام، مراعات نظیر، حس آمیزی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایهام: بوی ۱- آرزو ۲- رایحه

تشبیه: چو غنچه

جناس: کوی و بوی

کنایه: پرده دریدن

تعداد تشبیهات کدام بیت، بیش‌تر است؟

(۱) ای بهشتی رخ طوبی قد خورشید لقا / بشنو این بیت خوش از خسرو جاوید لقا

(۲) از طاق ابروانت وز تار گیسوانت / هم خسته‌ی کمانیم همه بسته‌ی کماندیم

(۳) تو مهر درخشنده و من ذره‌ی محتاج / تو خانه فروزنده و من خانه به دوشم

(۴) گاهی از جلوه‌ی شیرین‌روشی مجنونم / گاهی از خنده‌ی شیرین‌منشی فرهادم

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشبیه‌ها عبارت‌اند از: ۱- شیرین روش هستی ۲- مجنون هستم ۳- شیرین منش هستی ۴- مانند فرهاد هستم. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: رخ مانند بهشت ۲- قد مانند طوبی ۳- لقا مانند خورشید

گزینه‌ی ۲: ۱- ابروان مانند طاق ۲- ابروان بهتر از کمان (تشبیه تفضیل) ۳- گیسوان مانند کماند

گزینه‌ی ۳: ۱- تو مانند مهر درخشنده ۲- من مانند ذره

آثار منسوب به چند نویسنده یا شاعر درست است؟

(تحفة الاحرار: جامی) (روزها: اسلامی ندوشن) (مرصاد العباد: نجم دایه) (جوامع الحکایات و لوامع الروایات:

نصراله منشی) (فرهاد و شیرین: نظامی) (هم صدا با حلق اسماعیل: نادر ابراهیمی) (حملة حیدری: باذل مشهدی)

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نویسندگان «تحفة الاحرار»، «روزها»، «مرصادالعباد» و «حملة حیدری» درست بیان شده

است. نویسندگان سایر آثار عبارت‌اند از:

جوامع الحکایات و لوامع الروایات: محمد عوفی / فرهاد و شیرین: وحشی بافقی / هم صدا با حلق اسماعیل:

سیدحسن حسینی

در کدام عبارت، غلط املائی وجود دارد؟

(۱) دل، ضعیفانمهمل نگیرد که موران به اتفاق شیر را عاجز کنند.

(۲) چاره ندید که با او به مصالحت گرایند و به اجرت کشتی مسامحت نمایند.

(۳) لعیم بدگوهر همیشه ناصح باشد تا به منزلتی رسد، پس تمنای دیگر منازل برد.

(۴) هر چند اخلاق او بیش‌تر آزمود، ثقت او به وفور کفایت فهم وی زیادت گشت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. املائی صحیح واژه: لعیم ← لئیم

املائی کدام بیت، درست است؟

- ۱) از ناله‌ی نی هر کس هشیار نمی‌گردد / از صور قیامت هم بیدار نمی‌گردد
- ۲) مرا بیدار مانده چشم و گوش و دل که چون یابم / به چشم از صبح برقی یا به گوش از حرّایی
- ۳) هیبت او کوه را بند کمر در شکست / سولت او چرخ را سقف گهر در شکست
- ۴) وصال یار به ما بس که نغض پیمان کرد / به عهد بعد رسانیم عهد قربا را

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شکل درست غلط‌های املائی عبارت‌اند از:

گزینه‌ی ۲: حرّایی ← هرّایی

گزینه‌ی ۳: سولت ← صولت

گزینه‌ی ۴: نغض پیمان ← نقض پیمان

در کدام گروه کلمه، غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) افسر و دیهیم، سنان و سرنیزه، درع و نیزه
(۲) مزیح و شوخی، حاذق و چیره دست، شبیح و نظیر
(۳) سخره و ریشخند، توش و توان، وقاحت و بی حیایی
(۴) اوان و هنگام، نسیان و فراموشی، حضیض و فرو

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «شبیح و نظیر» غلط است و املائی درست آن «شبه و نظیر» است.

معنای واژه‌ها که در مقابل آنها آمده است «همگی» درست است به جز:

- (۱) (مقاله: گفتار) (جُل: پوشش)
- (۲) (لطیفه: گفتار نغز) (گرم‌رو: کوشا)
- (۳) (کفایت: بسنده) (عماد: تکیه‌گاه)
- (۴) (دستاورد: پیامد) (تنیده: درهم بافتن)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنای درست «تنیده»، درهم بافته است.

در کدام گزینه، همهی معانی مقابل واژه، درست است؟

- (۱) حرب: نزاع، شمشیر، نیزه
(۲) توقیع: فرمان، مهر کردن، نامه‌ی کوتاه
(۳) غیرت: رشک بردن، حمیت، تعصب
(۴) مقرر: معلوم، تعیین شده، اقرارکننده

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: حرب: آلت حرف و نزاع، مانند شمشیر، خنجر، نیزه

گزینه‌ی ۲: توقیع: امضا کردن فرمان، مهر کردن نامه و فرمان

گزینه‌ی ۴: مقرر: معلوم، تعیین شده

معنی مقابل کدام گروه واژه‌ها، درست است؟

الف - پلاس: جامه‌ای خشن و پشمینه که درویشان پوشند.

ب - خانقاه: محل اجتماع درویشان و مرشدان را گویند.

ج - تقریظ: اشعار ستایش‌آمیز درباره‌ی یک شخص یا یک کتاب

د - مکاری: کسی که با مکر و حيله بر گروهی مسلط می‌شود.

(الف، ب

(الف، ج

(ب، د

(ج، د

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی «پلاس» در «الف» و «خانقاه» در «ب» درست بیان شده است.

گزینه‌ی ج) تقریظ: ستودن، نوشتن یادداشتی ستایش‌آمیز درباره یک کتاب

گزینه‌ی د) مکاری: کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه می‌دهد و کرایه می‌کند.